

УКРАЇНА

(19) UA (11) 21654 (13) U
(51) МПК (2006)
A61H 33/04
A61F 7/00
A61F 7/02

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ОСТЕОАРТРОЗ СУГЛОБІВ КІНЦІВОК

1

2

(21) u200611816

(22) 10.11.2006

(24) 15.03.2007

(46) 15.03.2007, Бюл. № 3, 2007 р.

(72) Маколінець Василь Іванович, Яковленко Олексій Вікторович, Гращенко Тамара Микитівна, Тондій Оксана Леонідівна, Кушакова Надія Іванівна, Хорешко Валентина Василівна

(73) ІНСТИТУТ ПАТОЛОГІЇ ХРЕБТА ТА СУГЛОБІВ ІМ. ПРОФ.М.І.СИТЕНКА АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ, ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ЗАКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАКЛАДІВ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ "УКРПРОФОЗДОРОВНИЦЯ" "САНАТОРНО-КУРОРТНИЙ РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР "СЛОВ'ЯНСЬКИЙ КУРОРТ"

(57) Спосіб лікування хворих на остеоартроз суглобів кінцівок шляхом грязьових аплікацій на зону ураженого суглоба та на сегментарний відділ хребта, котрий відповідає зоні сегментарної іннервації

ураженого суглоба, через день, який **відрізняється** тим, що в перший день лікування застосовують грязьову аплікацію з температурою лікувальної грязі 33-36°C на зону дистального відділу ураженої кінцівки за типом чобітка, на другий день лікування застосовують грязьову аплікацію з температурою грязі 36-38°C на зону сегментарного відділу хребта, який відповідає зоні сегментарної іннервації ураженого суглоба, на третій день лікування процедуру не виконують, а починаючи з четвертого дня лікування грязьові аплікації виконують через день, в один день - на зону ураженого суглоба з температурою грязі 33-36°C, а потім через день - на зону сегментарного відділу хребта з температурою грязі 36-38°C і на дистальний відділ кінцівки за типом чобітка, на боці ураженого суглоба з температурою лікувальної грязі 33-36°C, тривалість кожного сеансу лікування - 15 хвилин, курс лікування 11-12 процедур.

Корисна модель відноситься до медицини, а саме до фізіотерапії, курортології та травматології, і може бути використана для лікування хворих, особливо похилого віку, на остеоартроз суглобів кінцівок, а також може знайти застосування при комплексній терапії та профілактиці різноманітних захворювань дистрофічного генезу та наслідків травм опорно-рухової системи.

Дистрофічний та хронічний запальний процеси, що мають місце при остеоартрозі, призводять до порушення функції кінцівок, а загалом і всієї опорно-рухової системи і, як наслідок, до інвалідності.

Проведення лікування, особливо на ранніх стадіях захворювання, дає змогу покращити результати терапії хворих на остеоартроз.

Відомий спосіб лікування хворих на остеоартроз із використанням грязьових аплікацій на ділянку ураженого суглоба або на ділянку протилежного симетричного суглоба з температурою пелоїду 38-40°C, експозицією 15-30хв, через день або два дні

підряд, третій день - перерва, на курс 10-16 процедур [Методи пелоїдотерапії у відновному лікуванні хворих. Методичні рекомендації /К.Д. Бабов, Г.П. Пекліна, П.А. Нагорний і співавт. -Одеса, 2002.-23с.].

Недоліком вказаного способу з використанням аплікацій пелоїду в даних параметрах впливу є те, що при їх застосуванні часто має місце загострення запального процесу в суглобі, посилення болю, погіршення загального стану хворого і виникнення необхідності відміни терапії з використанням лікувальної грязі. За нашими спостереженнями і даними літератури, застосування пелоїдотерапії за вказаною методикою дає різні ускладнення у 24,3% хворих.

Відомий спосіб відновного лікування при остеоартрозі, при якому застосовують грязьові аплікації з температурою пелоїду 20-24°C на уражені суглоби. Тривалість процедури 18-22хв. Процедури проводять щоденно, на курс лікування використовують 8-10 процедур [В.Д. Григорьева, В.К. Ору-

(13) U

(11) 21654

(19) UA

соол, Н.Е. Федорова. Пелоиды низких температур в реабилитации больных остеоартрозом //Вопросы курортологии, физиотерапии и лечебной физкультуры.-2001.-№5. -с.8-11].

Спосіб розроблено для зменшення ризику розвитку загострення запального процесу в суглобах, які лікують. Але такі низькі температури грязьової аплікації, як відзначають і самі автори, переносяться хворими, особливо похилого віку, не завжди добре. У них досить часто після процедури має місце підвищення артеріального тиску, поява болю в зоні серця і в гомілках.

Найбільш близьким за суттю та можливістю досягнення результату до технічного вирішення, що пропонується, є відомий спосіб лікування хворих на остеоартроз, запропонований авторами: [І.О. Радченко, В.П. Борjak, Е.А. Шляпак. Грязевые аппликации низких температур (30-32°C) в комплексном лечении больных остеоартрозом //Вопросы курортологии, физиотерапии и лечебной физической культуры.-2004.-№1. -С.33-34].

При використанні цього способу пелоїд температурою 30-32°C накладають на ділянку уражених суглобів і попереково-крижовий відділ хребта. Тривалість сеансу 20 хвилин, процедури виконують через день. На курс лікування виконують 8-10 процедур.

Недоліком даного способу є те, що аплікації на ділянку ураженого суглоба і попереково-крижовий відділ хребта через день недостатньо регулюють кровообіг в нижніх кінцівках, не зменшують в них венозний застій і впливають негативно, хоч і в незначній мірі, на артеріальний тиск і серцевий ритм хворих.

В основу корисної моделі, що пропонується, поставлено технічну задачу створення такого способу лікування хворих на остеоартроз суглобів кінцівок, який дозволить уникнути ускладнень з боку периферичного кровообігу в кінцівках та з боку серцево-судинної системи.

Поставлена задача вирішується тим, що у способі лікування хворих на остеоартроз суглобів кінцівок, який виконується шляхом грязьових аплікацій на зону ураженого суглоба та на сегментарний відділ хребта, котрий відповідає зоні сегментарної іннервації ураженого суглоба, через день, згідно корисній моделі, в перший день лікування застосовують грязьову аплікацію з температурою лікувальної грязі 33-36°C на зону дистального відділу ураженої кінцівки за типом «чобітка», на другий день лікування застосовують грязьову аплікацію з температурою грязі 36-38°C на зону сегментарного відділу хребта, який відповідає зоні сегментарної іннервації ураженого суглоба, на третій день лікування процедуру не виконують, а починаючи з четвертого дня лікування грязьові аплікації виконують через день, в один день - на зону ураженого суглоба з температурою грязі 33-36°C, а потім через день на зону сегментарного відділу хребта з температурою грязі 36-38°C і на дистальний відділ кінцівки за типом «чобітка» на боці ураженого суглоба з температурою лікувальної грязі 33-36°C, тривалість кожного сеансу лікування 15хв, курс лікування 11-12 процедур.

Грязьова аплікація у перший день лікування на зону дистального відділу ураженої кінцівки за типом «чобітка» з температурою грязі 33-36°C дає змогу поліпшити периферичний артеріальний кровообіг і зменшити застійні явища у венозних судинах кінцівки і тим самим покращити відновні процеси у суглобі.

Грязьова аплікація на другий день лікування з температурою грязі 36-38°C на зону сегментарного відділу хребта, який відповідає зоні сегментарної іннервації ураженого суглоба, призводить до покращання функцій надниркових залоз, нормалізації артеріального кровообігу в обох кінцівках, в тому числі і в ураженому суглобі.

Перерва у лікувальній процедурі на 3-й день терапії дозволяє краще відновити стан хворого, зменшити вірогідність виникнення негативних побічних реакцій як з боку серцево-судинної системи, так і загострення з боку ураженого суглоба.

Виконання пелоїдотерапії, починаючи з 4 дня лікування через день, в один день - на зону ураженого суглоба з температурою грязі 33-36°C, а потім через день, на зону сегментарного відділу хребта з температурою грязі 36-38°C і на дистальний відділ кінцівки за типом «чобітка» на боці ураженого суглоба з температурою лікувальної грязі 33-36°C, сприяє оптимальному відновленню артеріального і венозного кровообігу в кінцівках та покращанню відновних процесів в ураженому суглобі, не впливає на артеріальний тиск та серцевий ритм хворих, запобігає виникненню негативних побічних реакцій як з боку внутрішніх органів, так і основного захворювання.

Таким чином, спосіб дає змогу покращити результати лікування та розширити показання з можливості використання пелоїдотерапії у літніх хворих на остеоартроз з наявністю у них навіть післяінфарктного кардіосклерозу.

Для наочності використання способу наводимо приклад із клінічної практики.

Хвора М., 65 років. Страждає на остеоартроз колінних суглобів вже більше 15 років. При обстеженні встановлено діагноз: вторинний остеоартроз правого колінного суглоба II стадії, функціональна недостатність Іст. Призначено курс пелоїдотерапії, який виконували таким чином:

1-й день - аплікація лікувальної грязі за типом «чобітка» на праву стопу і гомілку. Температура пелоїду 33-36°C. Тривалість сеансу 15 хвилин;

2-й день - аплікація пелоїду з температурою 36-38°C на попереково-крижову зону (L_I-L_{III}) на 15 хвилин;

3-й день - перерва (відпочинок);

Починаючи з четвертого дня лікування, грязьові аплікації виконували через день, в один день - на зону ураженого суглоба з температурою грязі 33-36°C, а потім через день - на зону сегментарного відділу хребта з температурою грязі 36-38°C і на дистальний відділ кінцівки за типом «чобітка», на боці ураженого суглоба, з температурою лікувальної грязі 33-36°C. Тривалість сеансів - по 15 хвилин.

Всього на курс лікування виконано 11 процедур.

При контрольних оглядах через 3, 6 і 12 місяців після лікування у хворої скарг немає.

Отже, запропонований спосіб лікування хворих на остеоартроз суглобів кінцівок дає змогу отримати хороший клінічний результат лікування і при цьому не викликати ніяких побічних ускладнень.

До теперішнього часу запропонований спосіб використали у 20 хворих з хорошим клінічним результатом.

Спосіб може бути використаний у будь-якому санаторії або іншому лікувальному закладі, де лікують хворих на остеоартроз суглобів кінцівок.